

KRISTITYN RAVINTOYMPYRÄ 4

Laita hyvä kiertämään! 21.10.2017

Raito Paananen

- Oletko kierrätysihmisiä? Onko sinun helppo kierrättää, luopua vanhasta tai tarpeettomasta tavarasta?
- Millaista tavaraa laitat kiertämään: Käyttökelpoista vai rikkinäistä jolla ei ole enää mitään arvoa? Satamassakin meillä on aika ajoin vaihtori jonne voimme tuoda tavaroitamme jakoon ja kiertämään. Nykyisin kierrätetään myös käyttökelpoisia ylijäämäelintarvikkeita kaupoista. Monta leipäjakelua pyörii tämän varassa monen päivittäiseksi avuksi.
- Mutta laittaisitko sinä kiertämään parastasi? Jakaisitko eteenpäin sitä mikä on sinulle kallisarvoista ja merkityksellistä?
- Tänäpäin puhumme Jumalan meille antamien lahjojen käyttämisestä. Tavoitteena on rohkaista meitä kaikkia käyttämään niitä.

Kaikki on lahjaa

- Tosiasia on, että olemme saaneet kaiken lahjaksi Jumalalta. Elämämme täällä maan päällä on Jumalan lahjaa, emme ole siihen mitenkään itse vaikuttaneet. Jumala on antanut meille hengen, sielun ja ruumiin, kädet joilla tehdä työtä. Hän on antanut meille erilaisia lahjoja, joita täällä jaoteltiin syksyn 1. opetussarjassa: Luonnonlahjoja, palvelulahjoja ja erityisiä armolahjoja.
- On hyvä muistaa, että myös se palkka ja elanto jonka työstämme saamme on Jumalan lahjaa koska hän on antanut meille kyvyn tehdä työtä ja toivottavasti järjestänyt sitä tarvitseville myös myös työpaikan. Minä ainakin sen välillä unohdan, sitä luulee että on pelkästään omalla työllään ansainnut elantonsa.
- Suurin kaikista Jumalan lahjoista on pelastus, jonka olemme saaneet yksin armosta Jeesuksen ristin työn tähden. Ja usko Jeesukseen on myös Jumalan lahjaa, meidän osuutemme uskoon tulossakin taitaa olla lähinnä vastaan paneminen.
- Jos sinä olet täällä illassa mukana etkä ole vielä ottanut vastaan tätä pelastuksen lahjaa, tänä iltana sinulla on siihen mahdollisuus. Älä jätä sitä käyttämättä.
- Kaikki on siis lahjaa, mikään ei ole lopulta itse ansaittua. Ja nämä lahjat on tarkoitettu otettaviksi käyttöön ja jaettaviksi eteenpäin. Jeesus sanoo Matteuksen evankeliumin luvun 10 jakeessa 8: "Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa".

Kutsuttu käyttämään lahjoja

- Luetaan leiviskävertaus Matteuksen evankeliumista (Matteus 25:14-27)

Sillä tapahtuu, niinkuin tapahtui, kun mies matkusti muille maille: hän kutsui palvelijansa ja uskoi heille omaisuutensa; yhdelle hän antoi viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti muille maille. Se, joka oli saanut viisi leiviskää, meni kohta ja asioitsi niillä ja voitti toiset viisi leiviskää. Samoin kaksi leiviskää saanut voitti toiset kaksi. Mutta yhden leiviskän saanut meni pois ja kaivoi kuopan maahan ja kätki siihen herransa rahan. Pitkän ajan kuluttua näiden palvelijain herra palasi ja ryhtyi tilintekoon heidän kanssansa. Silloin tuli se, joka oli saanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää ja sanoi: 'Herra, viisi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset viisi leiviskää minä olen voittanut'. Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.' Myös se, joka oli saanut kaksi leiviskää, tuli ja sanoi: 'Herra, kaksi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset kaksi leiviskää minä olen voittanut'. Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut

uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.' Sitten myös se, joka oli saanut yhden leiviskän, tuli ja sanoi: 'Herra, minä tiesin sinut kovaksi mieheksi; sinä leikkaat sieltä, mihin et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, missä et ole eloa viskannut. Ja peloissani minä menin ja kätkin sinun leiviskäsi maahan; katso, tässä on omasi.' Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: 'Sinä paha ja laiska palvelija! Sinä tiesit minun leikkaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt, ja kokoavan sieltä, missä en ole viskannut. Sinun olisi siis pitänyt jättää minun rahani rahanvaihtajille, niin minä tultuani olisin saanut omani takaisin korkoineen.

- Tässä vertauksessa isäntä uskoi palvelijoilleen koko suuren omaisuutensa. Leiviskä eli toiselta nimeltään talentti oli sen ajan suuri rahayksikkö. Talentti oli noin 6 000 denaaria ja denaari oli taas yhden päivän palkka.
- Talentilla ymmärretään myös lahjaa tai taitoa, nykyisinkin se on käytössä englannin kielessä, TV:ssä on Talent Suomi- kisoja, joissa etsitään uusia lahjakkuuksia.
- Kaikki palvelijat eivät saaneet saman verran mutta kaikki saivat paljon. Mietipä kuinka suuri omaisuus on 1 talentti, voit vaikka laskea mikä olisi oma päiväpalkkasi 6000 päivältä.
- Kaksi palvelijoista ymmärsi lahjan merkityksen, asioi leivisköillään ja ne moninkertaistuivat. He siis sijoittivat heille uskotun omaisuuden ja saivat voittoa osakkeista tai paikallisen säästöpankin korkorahastoista tai vastaavista. En tiedä millaisia olivat tuohon aikaan sijoitusriskit mutta joka tapauksessa omaisuudella asioiminen vaati myös rohkeutta. Mutta myös heidän saamansa palkinto oli suuri, he pääsivät paljon haltijaksi ja lopulta herransa iloon.
- Kolmas palvelija toimi toisin, hän pelkäsi isäntänsä rangaistusta ja pelkäsi käyttää saamaansa lahjaa, kaivoi kuopan ja kätki rahat maahan eli laittoi rahat sukanvarteen. Tämä palvelija taisi kokea näin suuren lahjan taakaksi. Kun se oli kaivettu maahan, ei olisi ainakaan isoa riskiä sen menettämisestä. Olikohan tuo nyt kovin järkevästi tehty? Seuraamukset olivat ainakin aika vakavia jos lukisimme tuota Raamatun kohtaa eteenpäin.
- Tätä vertausta rinnastetaan Jumalalta saamiimme lahjoihin tai kutsumukseen ja sen käyttöön. Samalla tavalla kun leivisköissä mekin olemme saaneet Jumalalta paljon eikä kukaan voi väittää, ettei olisi saanut Jumalalta mitään.
- Jeesus uskoi meille maailman suurimman lahjan, evankeliumin ja antoi tehtävän sen eteenpäin viemiseen. Se jos mikä voi moninkertaistua, kun uusia ihmisiä tavoitetaan Herramme opetuslapsiksi. Mutta tämän meille annetun leiviskän käyttö vaatii rohkeutta ja myös oikeaa asennetta lahjan antajaan.
- Kuten kolmannella palvelijalla, meilläkin voi olla väärä suhde Jumalaan, pidämme häntä ankarana ja pelkäämme käyttää häneltä saamiamme lahjoja sen sijaan, että tunnistaisimme ja omistaisimme saamamme lahjat ja iloiten käyttäisimme niitä Jumalan valtakunnan eteenpäin viemiseksi ja myös uskaltaisimme välillä ottaa sopivasti riskejä. Uskon vahvasti siihen, että lahjojen antajamme myös ymmärtää jos välillä mokaamme, keskeneräisiä kun olemme.
- Meidän ei myöskään pidä verrata saamiamme erilaisia palvelulahjoja tai luonnonlahjoja muiden lahjoihin tai miettiä onko leiviskämme riittävä. Asioidaan niillä lahjoilla jotka meille on uskottu. Ne eivät ole sattumalta saatuja. Kristuksen ruumiissa jokaisella on oma tärkeä tehtävänsä. Me voimme kaikki olla astioita Jumalan suuressa käytössä. Pahin virhe on kätkeä leiviskämme, siihen meitä ei ole kutsuttu.
- Jumalalta saatujen lahjojen käytössä oleellista on suhde näiden lahjojen antajaan, Jumalaan. Siitä kaikki olemisemme ja tekemisemme lähtee. Jeesus sanoo opetuslapsilleen Johanneksen evankeliumissa (Joh. 15:5-6)

Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joka ei pysy

minussa, on kuin irronnut oksa: se heitetään pois, ja se kuivuu. Kuivat oksat kerätään ja viskataan tuleen, ja ne palavat poroksi.

- Emme voi kantaa hedelmää emmekä saada mitään aikaan ellemme pysy yhteydessä Kristukseen ja vaella valkeudessa. Tärkeitä osatekijöitä tässä ovat ravintoympyrän muut osat: Raamatun tutkiminen, rukous ja seurakuntayhteys. Ilman niitä meistä tulee vähitellen kuivuneita oksia joissa elämä ei virtaa. Emme edes välttämättä itse huomaa tätä vähittäistä muutosta. Olen pannut tämän merkille omassa elämässäni aina välillä. Pelkkä tapakin on parempi kuin se ettei tekisi mitään: Jeesuskin meni sapattina tapansa mukaan synagogaan.

Mitä voimme tehdä käytännössä?

- Ensinnäkin, harva on suurten areenoiden evankelista tai edes katuevankelista. Se kutsu ja armoitus on vain harvoilla. Harvat meistä ovat palkattuja hengellisen työn tekijöitä mutta kaikki meidät on kutsuttu hengelliseen työhön.
- Lahjojaan voi käyttää monella tavalla. Ensi kädessä meidät on kutsuttu käyttämään lahjojamme siinä elämäntilanteissa missä elämme ja toimimme: Koti, työ, sukulaiset, harrastukset ja oma seurakunta.
- Pienillä asioilla ja arjen kohtaamisilla, yksittäisillä sanoilla on merkitystä ja ne saattavat avata uusia mahdollisuuksia Jeesuksesta kertomiseen ennemmin tai myöhemmin. Voidaan rukoilla etukäteen erilaisten kohtaamisten puolesta että keskustelu avautuisi oikeaan suuntaan.
- On hyvä muistaa, että meidän vaellustamme kristittyinä tarkkaillaan. Tapio Nousiainen kirjoittaa, että me kristityt olemme kävelevä viides evankeliumi. Sillä miten vaellamme ja toimimme arjen tilanteissa on merkitystä muille ihmisille ja se saattaa parhaimmillaan herättää ihmisiä pohtimaan ja kysymään. Siinä joutuu kyllä välillä aika pienelle paikalle.
- Itse olen pitänyt ristiä kaulassa ja kalan merkkiä automme perässä ja jotkut ihmiset ovat kyllä panneet se merkille. Joskus siitäkkin on avautunut mielenkiintoisia keskusteluja, mutta yleensä me suomalaiset olemme kyllä aika hiljaa uskon asioista.
- Suhteet ihmisiin ovat siis se avain jota kautta tilanteet syvemmille keskusteluille voivat avautua. Ollaan hereillä niissä tilanteissa joita eteemme tulee ja tartutaan niihin hetkiin rukoillen Jumalalta sopivia sanoja. Erityiset elämäntilanteet ja kriisit herkistävät usein ihmisiä ja siinä voi olla tilaa evankeliumille mutta on syytä toimia hienovaraisesti ihmisiä kunnioittaen. Eräs tuttumme Helsingissä toimi suunnitelmallisesti niin, että hän loi kontakteja tai hyvän päivän tuttavuuksia ihmisiin ja sitten kun heille tuli jokin kriisi elämässään hän kertoi heille Jeesuksesta.
- Ollaan kiinnostuneita ihmisistä ja valmiita kohtaamaan heitä. Jeesusen toiminta on tästä hyvä esimerkki. Suhtaudutaan ihmisiin armollisesti, ei ylhäältä katsoen vaan rinnalla kulkien.
- Ja aina voi kertoa omasta elämästään: Miten usko on siinä vaikuttanut ja mitä se on merkinnyt. Ja tarjoutua rukoilemaan toisten puolesta.

5 leipää ja 2 kalaa

- Hyvä Raamatun esimerkki pienistä asioista jotka voivat saada suuria aikaan ovat ne 5 leipää ja 2 kalaa, jotka pieni poika antoi Jeesusen käyttöön ja joilla ruokittiin tuhansia. Poika ei voinut tietää miten arvokkaita hänen pienet eväänsä olivat. Hän olisi voinut sanoa: "Nämä on minun eväitäni", mutta ei sitä tehnyt vaan uskoi leipänsä ja kalansa Jeesukselle.
- Meidänkin pienillä eväillä Jumala voi tehdä suuria, jos annamme ne hänen käyttöönsä. Ja silloin tulemme myös itse siunatuiksi. Se mitä annamme ei ole meiltä pois vaan Jumala kyllä pitää meistä huolen ja antaa meille sitä mitä voimme taas jakaa eteenpäin.
- Kysymys on siis myös meidän kohdallamme siitä tahdommeko antaa lahjamme Jumalan käyttöön. Tämän tahdon valinnan voi tehdä itse kukin meistä vaikkapa rukouksessa.

- Emme itse aina edes ymmärrä ja huomaa mitä Jumala tekee kauttamme ja se on hyvin armollista, koska jos tietäisimme voisimme ylpistyä ja ottaa se omaan piikkiin sen sijaan että työmme kirkastaisi hänen kunniaansa.

Motiivit on hyvä tiedostaa

- Yksi tärkeä asia edellä puhuttuun liittyen: Mikä on motiivini hengellisessä työssä ja kuinka tavoitteellista sen tulisi olla? Olemmeko Jumalan valtakunnan asioilla pakosta, pelosta vai ansaitaksemme hyväksyntää?
- Omalla kohdallani kysymys on siitä, suoritanko asioita ja jos niin kenelle suoritan? Elämässäni olen kamppailut paljon tämän suorituskeskeisuuden kanssa jo pienestä pitäen, olen yrittänyt päteä suorittamalla.
- Suorittamisesta on selvästi todettava, että Jumalalta emme voi ansioillamme ja suorituksillamme saada mitään. Ne ovat "tahrainen riepu" hänen edessään. Ristin työ on täydellinen ja siihen emme voi laittaa mitään lisää vaikka kuinka haluaisimme.
- Mutta on hyvä miettiä yritämmekö teoillamme saada hyväksyntää tai kiitosta pastorilta, isältä, äidiltä tai joltain muulta. Usein nämä voi olla hyvin alitajuisia prosesseja joita emme edes huomaa.
- Palvelu ja jakaminen aidoimmillaan nousee suhteesta Jumalaan ja kiitollisuudesta siitä mitä olemme saaneet Jumalalta lahjaksi. Silloin ei tekemisestä tule pakonomaista puristamista vaan se ikään kuin virtaa itsestään ja kauttamme.

Voima keskeneräisyydessä

- Raamatun kohta Vanhasta testamentista Tuomarien kirjasta (Tuom. 6:1-4, 11-16).

Mutta israelilaiset tekivät sitä, mikä oli paha Herran silmissä, ja Herra antoi heidät Midianin käsiin seitsemäksi vuodeksi. Ja Israel sai tuntea Midianin käden voimaa, ja israelilaiset tekivät suojakseen midianilaisia vastaan ne onkalot, joita on vuorissa, ja luolat ja vuorilinnat. Ja joka kerta kun israelilaiset olivat kylväneet, tulivat midianilaiset, amalekilaiset ja Idän miehet ja hyökkäsivät heidän kimppuunsa. He leiriytyivät heitä vastaan ja hävittivät maan sadon aina Gassaa myöten eivätkä jättäneet mitään elintarpeita Israeliin, eivät myöskään lampaita, nautakarjaa eivätkä aaseja.

...

Ja Herran enkeli tuli ja istui Ofran tammen alle, joka oli abieserilaisen Jooaan oma, juuri kun tämän poika Gideon oli puimassa nisuja viinikuurnassa, korjatakseen ne talteen midianilaisilta. Ja Herran enkeli ilmestyi hänelle ja sanoi hänelle: "Herra olkoon sinun kanssasi, sinä sotaurho!" Niin Gideon vastasi hänelle: "Oi, Herrani, jos Herra on meidän kanssamme, miksi sitten kaikki tämä on meitä kohdannut? Ja missä ovat kaikki hänen ihmeelliset tekonsa, joista isämme ovat meille kertoneet sanoen: 'Herra on johdattanut meidät tänne Egyptistä'? Mutta nyt Herra on hyljännyt meidät ja antanut meidät Midianin kouriin." Silloin Herra kääntyi häneen ja sanoi: "Mene tässä voimassasi ja vapauta Israel Midianin kourista; minä lähetän sinut". Hän vastasi hänelle: "Oi, Herra, millä minä vapautan Israelin? Minun sukunihan on heikoin Manassessa, ja minä itse olen kaikkein vähäisin isäni perheessä." Herra sanoi hänelle: "Minä olen sinun kanssasi, ja sinä voitat midianilaiset niinkuin yhden ainoan miehen".

- Tässä on siis kyse Gideonin kutsumisesta Israelin vapauttajaksi.

- Tilanne oli israelilaisille vaikea: Midianilaiset ahdistivat heitä ja ryöstivät aina heidän kypsät viljansa niin että kansa näki nälkää. Israelilaiset joutuivat asumaan luolissa piilossa luvatussa maassa.
- Midianilaisten pelosta Gideonkin oli puimassa viljaa viinikuurnan kätköissä, ei siis avoimella puimatantereella kuten normaalisti olisi tehnyt. Viinikuurna oli yleensä kallioon hakattu tai maahan kaivettu puolisen metriä syvä kaivanto jossa normaalisti murskattiin viinirypäleitä.
- Siellä Gideon pelosta lymyili henkensä pitimiksi. Mutta enkeli puhutteli häntä kutsuen häntä sotaurhoksi ja kutsui hänet vapauttajaksi ”tässä voimassasi” eli siinä voimassa joka hänellä jo oli.
- Gideon siis kutsuttiin siinä keskeneräisyydessä ja voimassa mikä hänellä sillä hetkellä oli. Mitähän Gideon mietti kun häntä kutsuttiin sotaurhoksi? Gideonin puheissa on tuollaista perisuomalaista vähättelyä: ”Nyt kyllä erehdyit miehestä, ei minusta ole oikein mihinkään kun olen tällainen ja täältä peräkylältä”. Hän näki tilanteen synkkänä eikä edes Herra itse saanut häneen aluksi valettua toivoa.
- Jumala kuitenkin näki ne mahdollisuudet ja sen potentiaalin mikä tässä arassa miehessä oli. Jumala ei kuitenkaan antanut hänelle mitään erityistä varustusta eikä supervoimia vaan yksinkertaisesti kehotti Gideonia lähtemään liikkeelle niillä voimavaroilla ja lahjoilla joita hänellä jo oli. Jumala joutui kyllä moneen kertaan vakuuttamaan häntä tästä kutsusta. Kun Gideon lopulta kaiken vakuuttelun ja saamiensa merkkien jälkeen oli yhtä mieltä Jumalan kanssa siitä kuka hän oli, lähti hän liikkeelle. Jumala toimi lupauksensa mukaan hänen kauttaan voimallisesti ja vapautti kansansa.
- Meitäkin kutsutaan keskeneräisinä Jumalan työhön. Ei pidä jäädä odottelemaan että Jumala tekee meistä ensin täydellisiä ja lataa meidät täyteen voimaansa. Hän kutsuu meitä sellaisina kuin jo nyt olemme. Kun lähdemme rohkeasti liikkeelle ja annamme lahjamme Jumalan käyttöön, meitä hän kyllä pitää lupauksensa ja toimii kauttamme. Hän myös johdattaa Henkensä avulla ja varustaa sillä voimalla minkä kulloinkin tarvitsemme. Sinua ja minua tarvitaan, että Jumalan valtakunta voisi tulla todeksi mahdollisimman monen elämässä!